

Notranjec

Izhaja vsako soboto
in velja po pošti za celo
leto 4 K, za pol leta 2 K.
Posamezne številke po 10 v.
Na naročbe brez denarja se
ne oziramo. Uredništvo in
upravnništvo je v Ljubljani
Breg štev. 12.

GLASILO
POLITIČNEGA IN GOSPODARSKEGA DRUŠTVA
ZA NOTRANJSKO V POSTOJNI.

Inserati
se računajo za celo stran
36 K, za $\frac{3}{5}$ strani 25 K, za
 $\frac{2}{5}$ strani 18 K, za $\frac{1}{5}$ strani
9 K, za $\frac{1}{10}$ strani 5 K. Pri
večkratni objavi primeren
popust. **Mala naznanila** po
20 vin. od petit-vrstice.

Trgovski shod v Postojni.

Dne 11. t. m. vršil se je v dvorani „Narodnega hotela“ trgovski shod za Notranjsko, ki ga je sklicalo slov. trg. društvo „Merkur“ v Ljubljani. Slov. trg. društvo „Merkur“ je omejilo dosedaj svoj delokrog le na Ljubljano. Ker pa se je v teku 5 let svojega obstanka jako razvilo, sklenilo je razširiti svoj delokrog tudi izven Ljubljane. Kot prvi kraj razširjenja svojega delokroga izvolilo si je naš prijazni, narodni trg Postojno. Semkaj je došlo tedaj v nedeljo to društvo s častnim številom 60 gospodov, katere je sprejel na kolodvoru g. župan Pikel in svetnik trg. zbornice g. Anton Ditrich ter mnogo drugzega postojnskega občinstva, zlasti trgovstva. Došli so tudi trgovci iz vse Notranjske, kakor Cerknice, Rakeka, Planine, Logatca, Zagorja, Slavine, Št. Petra, Il. Bistrice, Starega trga, Vipave, Ajdovščine, prišli so pa na naš shod tudi trgovci iz Trsta in Gorice. Vseh udeležnikov je bilo okoli 300. Najprvo je pozdravil shod g. župan Pikel v imenu občine v prisrčnih besedah želeč odboru obilo uspeha. Nato se je zahvalil gosp. županu društveni podpredsednik gosp. Lilleg ter predstavil vladnega zastopnika gosp. Mencingerja, zlasti pa pozdravi zborovalce iz Reke, Gorice in Trsta. Govornik je poudarjal, da je združenje vseh slovenskih trgovcev živa potreba. Vse se druži in organizira, le slovenski trgovci držimo roke navzkriž. Pozivljaj je zborovalce, naj se vzdigne vse slovensko trgovstvo kot en mož ter združi v slov. trgovskem društvu Merkurju. Govornik nato otvori shod in da besedo predsedniku trg. zbornice g. Jos. Lenarčiču.

Gosp. Lenarčič je burno pozdravljen poročal o našem trgovskem položaju in Trstu. Podal nam je v eno uro trajajočem govoru jasen pregled slovenskega trgovskega položaja. Zlasti je pa poudarjal, da nam je gledati v prvi vrsti, da se nam Trst ne odtuji v narodnem oziru in da se povzdigne narodna zavest slovenskega prebivalstva v Trstu. To važno mesto moramo zopet pridobiti našemu slovenskemu

narodu, čigar last je bilo nekdanje in čigar last mora ostati v prihodnje. Gromovito ploskanje in burni živijo klici so sledili tem krepkim besedam.

O potrebi trgovske organizacije je govoril zbornični svetnik g. A. Ditrich. Razložil nam je v jedrnatih besedah potrebo trg. organizacije. Za vzgled nam je postavil stanovske tovariše na Češkem, Nižje-Avstrijskem in Štajerskem, kaj so že vse dosegli trgovci teh dežel ravno radi tega, ker so dobro organizirani. Dolžnost naša je tedaj, da se tudi mi združimo v trg. društvu „Merkur“, v katerem bomo zadobili moralno in gmotno podporo. Dolžnost slovenskega trgovstva je, oprostiti slovensko trgovino tujega vpliva ter zagotoviti slov. trgovino slovenskim rokam. Besedam govornikovim je sledilo burno odobravanje.

Nadalje je govoril o poklicu in namenu slovenskega trgovskega društva „Merkur“ obširno in temeljito g. dr. Fran Windischer. Naslikal nam je natančni pregled dosedanjega delovanja tega društva ter načrte, ki jih še ima izvršiti. Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ naj bode reprezentant organiziranega trgovstva. Omenil je tudi v svojem res dovršenem govoru, da si namerava ustanoviti svoj lastni kreditni zavod, ki se bode pečal z vsemi vrstami kreditnih opravil, a opuščal vsako špekulacijo. Tudi si namerava zgraditi društvo svoj lastni trgovski dom v Ljubljani. Navdušeni klici so sledili tem izvajanjem, saj je pa govoril vsem tudi iz srca. — O pomenu tarifarnih določb za trgovce je govoril g. Karol Meglič jako poučno in obširno, za kar so ga navzoči zborovalci zahvalili z burnim ploskanjem. Nato je bila soglasno in z veliko navdušenostjo sprejeta naslednja resolucija: Na trgovskem shodu v Postojni dne 11. marca 1906 v mnogobrojnem številu zbrano trgovstvo se odločno izreka: prvič, da se ustanove po večjih slovenskih mestih in trgih slovenske trgovske šole kot prva izobraževališča trgovskega naraščaja, katera smo mi Slovenci doslej menda edini pogrešali, in drugič, da se čimprej ustanovi v Ljubljani trgovska akademija.

Pri slučajnostih je nasvetoval g. Ivan Dekleva, trgovec iz Gorice, naj bi se slov. trg. društvo „Merkur“ posvetilo vprašanju, da bi se ustanovilo slov. trg. podjetje, ki bi vzelo v roke izvoz in uvoz za naše kraje in tuje dežele. Na ta nasvet je odgovoril gosp. Jos. Lenarčič, naj napravi g. Dekleva nekak kalkul za to svojo idejo. Da bi „Merkur“ to vprašanje študiral, presega to njegov delokrog. Ker je bil s tem oficijalni del shoda končan, se je zahvalil g. Lilleg županu g. Pikelnu za vsprejem, navzočim zborovalcem pa za vdeležbo. Kak učinek je napravil shod na notranjske trgovce, se razvidi iz tega, da jih je takoj pristopilo častno število v društvo in da je bilo med njimi velikansko navdušenje za trgovsko organizacijo. Nato se je razvila prosta zabava, pri kateri je sodeloval pevski zbor „Merkurja“ pod spretnim vodstvom pevodje g. Saksa. Zapel je par krasnih pesmi, za kar je žel obilo pohvale. Pa tudi pevsko društvo „Postojna“ pod vodstvom svojega izvrstnega glasbenika g. Kubišta je povsem častno rešilo svojo nalogo, dasi obstoji šele par mesecev. Le tako naprej! Zatem je dodal še g. Rus, trgovec iz Ljubljane, dva samospeva s spremljevanjem glasovirja, za kar je žel obilo priznanja. Z večernim poštanim vlakom vrnil so se gostje domov. Z burnimi „Živio“ in „Na zdar“-klici poslovili smo se od dragih nam gostov z željo, da obrodi nedeljski shod obilo uspehov. Slov. trg. društvo „Merkur“ je pa lahko ponosno na ta shod, ki se je izvršil častno in dostojno.

Politične vesti.

Jesenice, za katere so bili narodnjaki hud boj s klerikalci, združenimi z Nemci, ohranile so svoj slovenski značaj, kajti pri zadnjih volitvah so zmagali v prvem in deloma v drugem razredu napredni Slovenci in imajo tako v občinskem zastopu večino. V občinskem svetu je sedaj: 20 naprednjakov, 14 klerikalcev in 5 Nemcev. Jesenice so vendar še danes slovenska občina! Resnica je sicer, da so prišli prvikrat v občinski zastop iz volitve nemškutarski zastopniki jeseniške tovarne, a tega tovarna ni dosegla iz svoje moči, ampak s pomočjo klerikalne stranke, s katero se je bila združila. In ta klerikalna stranka, ki se je tu zvezala z nemško tovarno, se imenuje — „ljudska“!

Na Koroškem se vrši vsak teden več slovenskih shodov, kjer protestirajo proti volilni reformi. Izjavljajo se za načelo splošne, jednake volilne pravice, a proti razdelbi. Bojimo se, da je klic Korošcev prepozen, kajti Šušteršič in klerikalna stranka so jih že za vselej prodali.

Volilna reforma v poslanski zbornici. Ves teden se že vrši velika debata o volilni reformi. V imenu poljskih šlahčičev se je grof Dziendušicki ostro izjavil proti volilni reformi, tako tudi drugi Poljak Glombinski. Obema je odgovarjal poljski socijalni demokrat Dašinski. Proti je govoril češki plemič grof Silva-Tarouka. Druge stranke so se

Listek.

Največji dobrotnik človeštva.

Vsakdo ve, kako grozovita je bolezen, ki ji pravimo sušica, jetika ali tuberkuloza. Saj pa tudi pobere povprečno vsakega sedmega človeka v najboljše dobi in vsak tretji človek umrje na tej bolezni. Nič manj strašna in nalezljiva je pljučnica pri govedih. Tudi ta bolezen, ki ji pravimo goveja tuberkuloza, je tako zelo razširjena, da je med 100 kravami povprečno na njej 25 bolnih. V krajih pa, kjer ta bolezen posebno razsaja, je bolnih 75% živinčet.

Cela vrsta dokazov in poskusi prvih učenjakov na svetu govore zato, da sta človeška in goveja tuberkuloza sorodni. Izkazalo pa se je, da se človek lažje nalezte te bolezni od živali, kot žival od človeka. Omenili smo že nekočkrat v našem listu, da je radi tega nevarnost, ki nam preti od tuberkulozne govedi, osobito bolnih krav, izredno velika. Mleko, maslo in sir so najboljši prijatelji goveje tuberkuloze, po katerih se lahko vgnezdijo bolezen v človeško telo. A tudi meso jetičnih govedi nas lahko okuži, kakor tudi lahko obole oni, ki imajo opraviti z bolno živino in vdiha-vajo v se po njej okuženi zrak.

Obe tuberkulozi napravljata kot kužni bolezni človeštvu neznansko škode. Po vsej pravici jih lahko

imenujemo največje sovražnike človeštva. Najhujše pa je, da učenjaki pravzaprav še do danes ne poznajo sredstva, ki bi zanesljivo ozdravilo to široko in skelečo rano človeštva

In vendar opravičeno upamo, da je vstal leta 1905. nov izveličar človeštva, mož, ki se bo lahko imenoval prvega junaka na svetu in napram kateremu so vsi dosedanji velikani ničle.

Emil, Adolf Behring je iznašel sredstvo proti jetiki. Zdravnik Behring, ki se je porodil 15. sušca 1854. leta na zahodnem Pruskem, postal je l. 1880. vojaški zdravnik, leta 1895. pa profesor in ravnatelj na zdravstvenem zavodu v Marburgu na Nemškem.

Behring je zaslovel, ko je razveselil svet z izbornim sredstvom proti davici, ki je preje umorila tisočere in tisočere nadebudne otroke.

Nato se je učenjak Behring posvetil skoro izključno študiju najhujše bolezni, tuberkuloze, proti kateri so se zastonj borili še vsi zdravniki.

Leta 1902. je že izdal cepivo proti tuberkulozi govede, ki naj bi obvarovalo živali pred jetiko. — Kako se izvršuje in kako deluje njegov način ce-ljenja, ne moremo tu obširneje razpravljati. Da pa si čitalci stvar lažje predstavljajo, jih opozarjamo na cep-ljenje koz, s katerim se obvarujemo pred gnjusnimi

izjavile za volilno reformo. Nemški nacijonalec Lemež iz Koroške je z vladno predlogo zadovoljen. Seveda zato, ker se namerava na vnebovpijoče krivičen način opehariti Slovence. V debato je posegel tudi ministrski predsednik Gauč. Zatrjeval je med drugim, da volilna reforma ne bo uplivala neugodno na zunanjo politiko države. Nemci se namreč boje, da bo upliv Slovanov v delegacijah zrastel in da potem ne bo Avstrija več tako pohlevno delala tlake Nemčiji. V delegaciji se odloča o vnanjepolitičnih vprašanjih. Dosedaj so imeli Slovenci le enega zastopnika. Po volilni reformi pride v delegacijo Slovenec iz Goriške, dalje Hrvat iz Istre. Na Moravskem pa bodo volili same Čehe. Predloga volilne reforme se bo sedaj odkazala odseku.

Na Srbskem imajo novo ministrstvo Grujić-Stojanović. Prepričani so, da Avstrijo še ni rešen.

Na Ogrskem je začela Košutova stranka z novimi sredstvi. Začela je sama izdajati list v rumunskem in srbskem jeziku, da se prikupi Rumunom in Srbom. Počasi, počasi prihaja pamet na Ogrsko. Košutova stranka je bila vedno najhujša sovražnica Slovanov, sedaj pa, ko je v stiski, ko zmagajuje nemška Avstrija, vidijo, da pravzaprav spadamo vsi v eno falango proti Nemcem. Tako pride morda pamet celo enkrat nad Italijane. Dodamo le še, da je Fejervarijeva vlada oba lista prepovedala, češ da sta državi nevarna.

Na Francoskem so imeli te dni ministrsko krizo. Pisali smo že v našem listu, da se je vpeljal na

kozami. — Do jeseni 1904 so s tem Behringovim cepivom cepili v raznih deželah čez 10.000 govedi in obvarovali na ta način lepo število živinčet. Ker se je Behringu s tem očividno posrečilo dobiti pravo sredstvo proti živalski tuberkulozi, začel je delati poskuse še na ljudeh, od katerih tudi on trdi, da imajo živinski sorodno in podobno tuberkulozo.

Leta 1905. se je vršil v Parizu shod zdravnikov in učenjakov celega sveta, ki naj bi se posvetovali edinole o tuberkulozi. — Na tem shodu je Behring znova razkril veselo vest, da je iznašel po njegovem mnenju pravo sredstvo tudi proti človeški tuberkulozi. Njegovo iznajdbo naj pa preskusijo preje še drugi učenjaki. Dosedaj se ni mogel oglašiti še nikdo, ker trajajo poskusi dolgo. Pač pa je komisija belgijskih državnih živinozdravnikov na podlagi obilnih poskusov dosegla z Behringovim cepljenjem tako izborne uspehe, da se nadeja tem potom zatreti tekom par let med belgijsko govedo jetiko in obvarovati človeka pred njo.

Z ozirom na to, da nam je Behring dal nedosegljivo izborna sredstva proti davici je verjetnost zelo velika, da je Behring res oni največji mož, ki je dal človeštvu uspešno bojno sredstvo proti njegovemu največjemu sovragu.

Francoskem zakon, po katerem se loči cerkev popolnoma od države. Verniki in verske občine same vzdržujejo cerkve in duhovščino. Zakonu hudo nasprotujejo klerikalci. Na njihovo zahtevo se je v zakon vsprejela točka, da se mora napraviti o vsem cerkvenem imetju inventar. To pa zato, da bi se pri prehajanju premoženja iz državnih rok v roke verskih občin kaj ne poizgubilo. Kakor rečeno: Klerikalci sami so zahtevali inventarje. Državni uradniki so pred kratkim začeli sestavljati te inventarje. Klerikalci rabijo to kot orožje za hujskanje in so zato natvezili ljudem, da hočejo državni uradniki cerkve okraati in se njihovega premoženja polastiti. Najprej so samo francoski grofičji in plemiči markirali nekaj odpor. Zdaj pa se je lažnjiva agitacija, da hoče francoska država ljudem vzeti vero, duhovne zapreti itd. — čisto kakor pri nas! — zašla tudi v nekatere kmetske okraje, o katerih je znano, da bi radi republiko odpravili in postavili mesto od ljudstva izvoljenega predsednika — kralja. Prišlo je do pretepov. Vlada pa ni hotela proti kmetom ostro nastopiti, ker ve, da so le nahujskani. Večina zbornice pa z vlado ni bila zadovoljna, ampak zahteva, da se hujskače, ki brez povoda z lažjo izzivajo razburjenje, ostro kaznuje. Vlada pri nekem glasovanju ni dobila večine. Zato je takoj odstopila. Novi ministrski predsednik Sariban in minister notranjih zadev Klemansó sta najodločnejša nasprotnika klerikalcev. Iz krize, ki so se je klerikalci tako veselili, je nastala zanje huda škoda. Nova vlada je izjavila, da bo odločna proti hujskačem, a mile proti priprostim kmetom v Bretaniji, ki naščuvani škodujejo le sebi! — Sedaj pa, ko smo čisto resnično popisali dogodke na Francoskem, kjer se nikakor ne gre za kako versko vojno, se že veselimo, kako bo zahrnel „Domoljub“, da je naš list — neverniški, judovski, framasonski in kakšen še?

Dopisi.

Iz Črnega Vrha. Kmetijsko društvo imelo je v nedeljo 4. marca občni zbor. Društvo je član „Gospodarske zveze“, kateri je očital revizor Seliškar falzificiranje računov. Konsum ima veliko odjemalcev in blago visoke cene, a vendar ni videti nikakega pravega napredka. Dividendo (razdelitev čistega dobička) obljubujejo leto za letom, a kaj, ko ostane vedno le pri obljubah. Mi smo prijatelji dobrega združništva, a nikdar ne bomo dopuščali, da bi kdo izkoriščal priprosto ljudstvo.

„Plačilna povelja“ kar dežujejo. Pred občinskimi volitvami se ni nič slišalo o njih. Seveda takrat bi bilo brezsrčno koga tirjati. Sedaj, ko gospodje občinski odborniki lahko brez skrbi sede na katoliških stolcih, pa pozabi lahko posojilnica in kmetijsko društvo na — človekoljubno usmiljenje. A zapomnijo naj si gospodje, ki vedno in vedno govoričijo, kako veliki kmetski prijatelji da so, tudi črnovrški kmet vas bode spoznal ter vam pokazal — hrbet.

Naša občina ima dve mali parcelci, jedno v Lomeh, za katero se še prav dobro ne ve, in trikotni travnik za pokopališčem. Od teh kosov plačuje občina vsako leto davek, a dobička nima od njih prav nobenega. Kaj bi bilo v večjo korist občine, posestvi še nadalje pustiti zanemarjeni ali pa ju prodati ter denar naložiti plodonosno? — Upamo, da bode občinski odbor že v prvi seji odgovoril na — stavljeno vprašanje.

Prave sejme s posestvi imamo zadnje tedne. Kupuje se in prodaja, namreč v Predgrizah, da je veselje. Štefan Pivk je bil prodal posestvo Janezu Rudolfu iz Podjesena, a ga je potem zopet kupil. Jožef Čuk je kupil posestvo Franceta Habeta (Habečka) v Koševniku in Franc Čuk je zbarantal za grunte Jožefa Medvedca. Bog daj, da bi bili z narejeno kupčijo zadovoljni vsi. Reveži bodo gotovo zadovoljni, ker dobi občinski ubožni zaklad po postavi 1 procent kupnine.

Nikakor se nam ne vidi prav, ker se pisma in časopisi razdeljujejo v prodajalnici konsumnega društva. Več naročnikov se je pritožilo, da ne bodo imeli lista, ako se bode kršila na ta način uradna tajnost. „Notranjec“ ima mnogo odjemalcev, ki se ne marajo izpostavljati duhovniškemu zaničevanju. Prav potrebno bi bilo, da priseže na uradno tajnost tudi poštni sel in, da se prepove hoditi v urad, ali nositi pisma — neuslužbencem. Zahtevamo, da se po možnosti odpravi vse, kar vzbuja nezaupanje do poštnega upraviteljstva.

Govori se, da mislijo pri letošnjih velikonočnih duhovnih vajah silno pritiskati na ljudi, ki so naročeni na „Notranjca“. Upamo, da se bodo dobro držali vsi dosedanji naši bralci, saj so se gotovo prepričali, da je „Notranjec“ pošten, za blagor kmeta vnet list. Upamo, da se čvrsto postavijo za časopis vse one vrle črnovrške žene, ki so nam že večkrat zatrjevale, kako jim ugaja „Notranjec“. „Notranjca“ čitam, po svoji vesti spoznam, da je dober list; obžalujem pregreške, a v tem oziru vam ne morem obljubiti ničesar“, tako bomo odgovarjali, ako se bode zlorabljala spovednica v politične namene. — Sicer pa vemo vsi, da ni nečastno, pozabiti prisiljeno obljubo.

Iz Il. Bistrice. Naš tukajšnji „Sokol“ se marljivo vadi v telovadbi. Telovadne ure so vsak torek in petek zvečer od 8. ure dalje; za tiste pa, ki se ob delavnikih rednih vaj ne morejo vdeležiti, se vrši telovadba ob nedeljah popoldne od 1. ure naprej. Zadnje ure se bodejo za vse telovadce pozneje spojile s peš-izleti. Omeniti moramo, da se vršijo telovadne vaje tudi za šolsko mladino, in sicer za 3. razred deške ljudske šole ob ponedeljkih od 2. do 3. ure ter za 4. razred vsako soboto od 3. do 4. ure popoldne, kar je gotovo važna pridobitev za duševni in telesni razvoj naše nadebudne mladine! V slučaju, da je eden zgoraj omenjenih dni praznik, vršijo se vaje prejšnji dan ob isti uri. — Opozarjali bi ob tej priliki velecejenjene trgovce in obrtnike, da spodbujajo svoje uslužbence in vajence k marljivejšem obisku telovadnih vaj, ker isto v vseh

drugih krajih, kjer tudi obstojajo sokolska društva, z največjim navdušenjem izvršujejo. — Saj je vendar za duševni in telesni razvoj, kakor tudi za dostojno zabavo v tej meri najbolje preskrbljeno za vsakega, ki se resno loti telovadbe! — Društvo se namerava vdeležiti kar najmnogobrojnejše vsesokolskega izleta v Zagreb ter je v svoji zadnji odborovi seji sklenilo naročiti si društven kraj; vsi bratje Sokoli naj se sigurno zgledajo pri odboru, ako si mislijo nabaviti kraj ali ne. — Tudi bloki za potovalni fond se bodejo v najkrajšem času naročili. — Želeti bi bilo, da se bratje Sokoli kar najbolj poslužujejo te priložnosti, da bode tudi pri javnih nastopih „Ilirski Sokol“ častno zastopan. Na-zdar!

Iz Zagorja. V nedeljo 4. t. m. imelo je naše „prostovoljno gasilno društvo“ svoj redni občni zbor, ki je bil skoraj polnoštevilno obiskan. Pri volitvah so bili voljeni sledeči gg.: načelnikom Al. Domicelj ml., podnačelnikom Mat. Fatur ml., tajnikom Rud. Horvat, blagajnikom Al. Domicelj st. Med drugim se je sklenilo nabaviti iz društvene blagajne obleko za gasilce, ki so jo morali dosedaj sami kupovati, ter prepotrebno premikalno lestvo. Gasilcu Fr. Kruhu, ki se je pri zadnjem požaru v Knežaku vrlo obnašal, a pri tem poškodoval, priznalo se je soglasno 10 K. Za nabavo društvene zastave se je začelo nabirati prostovoljne doneske. — Dve travniški brani za mah naročilo se je letos v Zagorju in sicer je eno naročila občina in eno pet posestnikov skupaj. Sploh se opazuje, da so se začeli pri nas zelo zanimati za napredek kmetijstva. — Cesta Knežak-Zagorje posiplje se ravno ta teden. Prosimo sl. okr. cestni odbor ilirsko-bistriški, posebno pa gg. cestna odbornika v Knežaku in Zagorju, da se v bodoče posiplje v jeseni! Nadalje jih prosimo tudi, naj delajo nato, da se bode vzdrževala cesta sploh v boljšem stanu ko dosedaj in da bode cestar na cesti, kakor se spodobi, ter kolikor mu je predpisano.

Domače vesti.

K stavbeni sezoni. Stavbena sezona v Postojni hoče biti letos dokaj živahna in tudi zgodnja. Z demoliranjem več sto let stare grajščine „Adlershofen“, se je že pričelo. Sedanji lastnik te grajščine, veleposestnik in veletržec gospod Fran Jurca, namerava zgraditi na tem prostoru moderno, enonadstropno vilo. Stem se bode pa tudi pot v Staro vas znatno razširila. Gospod Pavel Jurca, lastnik hotela „Ribnik“, zgradi poleg svojega hotela moderno kopališče preskrbljeno z vsim potrebnim komfortom. Z zgradbo tega kopališča bode vstreženo živi potrebi tukajšnjega prebivalstva, zlasti pa tujcem, kojih imamo poleti vse polno v Postojni. Dalje zgradita pri „Ribniku“ enonadstropne hiše gg. stavbeni mojster Rusjan in slikarski mojster Zwölf. Poleg tega se sezida letošnjo pomlad poslopje za tukajšno mlekarno in baje se prične tudi z zgradbo poslopja za okrajno glavarstvo. Istotako je zgradba

novega mostu čez reko Pivko pri jami že v delu. Za parno opekarno gosp. Lavrenčiča, kakor tudi za druge stavbe se že pridno dovaža potrebni material.

Jamska sezija. S prvim marcem pričela se je zopet redna jamska sezija. Vsak dan obišče jamo že dokaj tujcev. Stem se pa prične tudi zopet novo življenje za naš trg.

Veliko moderno trgovino z manufakturnim in modnim blagom otvori s 1. julijem v Postojni gospod Leopold Vukič, trgovec z Mozirja na Štajerskem v hiši gosp. Jos. Dekleva poleg hotela pri „Kroni“.

V korist sklada za Vilharjev spomenik prirede begunjske gospodične 1. aprila veselico z igro „Ena se mora omožiti“ in s komičnimi prizori. Radi rodoljubnega namena, ki ga ima veselica, nadejati se je obilne udeležbe. Vrle rodoljubkinje naj bi našle obilo posnemalk!

„Pevsko in glasbeno društvo v Gorici“ priredi v „Trgovskem domu“ 17. in 18. marca t. l. opero „V vodnjaku“.

Vtonil je 11. t. m. 72 letni Anton Breclj iz Zapuž pri Vipavi, ko je šel po vodo v potok „pri Brecljih“.

Obesil se je pri Velikih Žabljah na Vipavskem 42-letni Alojzij Štos.

Košanci se zelo zanimajo za svoje pevsko društvo. V enem tednu pristopila sta kar dva nova ustanovnika k društvu in sicer gg. Josip Samsa iz Staresušice ter Franc Kaluža iz Gornje Košane. Poleg teh pa tudi mil. gospa Marija Kalister iz Ljubljane, ki je tu na počitnicah. Društvo ima sedaj že osem ustanovnikov. Kar je društvu posebno v čast je to, da prihajajo pevci k večernim vajah ob točno določeni uri, dasiravne so nekateri eno uro daleč doma. Iz ene hiše je sedem bratov pevcev pri društvu, in sicer so to bratje Rotar iz Kala. Pri taki marljivosti in navdušenosti seveda uspeh ne more izostati.

Kaj je novega po Slovenskem.

„Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“ je imela dne 7. marca 1906. vodstveno sejo. — Prvomestnik Tomo Zupan je poročal, da je izstopila iz družbine službe ena učna moč. Šolskim vodstvom na Ojstrici pri Spodnjem Dravogradu in pri sv. Ani na Krembergu se je sklenilo poslati večjo zbirko učnih in zabavnih knjižic. Objednem se je sklenilo, da se preskrbi na pripravnem papirju narodni kolek, ki bode tudi klejen vstrajneje. Tem potom se vstreže raznim pritožbam in željam. Rešile so se nekatere personalne zadeve in se je poročalo posebno še o koroških in tržaških razmerah. — Družba je sklenila s tvrdko Adolf in Aleksander Jacobi na Dunaju (VIII. Piaristengasse 17.) jako ugodno pogodbo glede izdelovanja, zalaganja in razprodaje svalčičnih papirčkov in ovitkov, kakor tudi cev. Ker bode ta tvrdka, ki je ena izmed prvih te vrste, izdelovala le dobro konkurenčno blago in bode izdatno prispevala od razprodanega blaga naši

družbi, vabimo vse cenj. kadilce, naj zahtevajo odslej povsod le to blago, ki je naši družbi v korist ter rabijo le družbine svalčične papirčke in ovitke kakor tudi le družbine svalčične in smodkine cevke. Blago se naroča pod zgoraj navedenim naslovom direktno na Dunaju. Navedena tvrdka je pred kratkim plačala družbi za začetek dosti znaten prispevek 200 K.

Ljubljanski občinski svet je imel 13. t. m. sejo. Županov načrt o preuredbi ljubljanskega gradu, o katerem smo že zadnjič poročali, je občinski svet z veseljem pozdravil in naročil izdelati tozadevni proračun na podlagi izdelanih načrtov ter izposlovati od države in dežele prispevkov za to akcijo. — Kmetijska družba je prosila za redno letno podporo podkovni šoli, katero vzdržuje družba z državnimi in deželnimi prispevki. L. 1900. je sklenil občinski svet prispevati enkratno 5000 K. To je tudi sedaj potrdil in odklonil redno letno podporo.

Prosta organizacija okrožnih zdravnikov se imenuje društvo, ki se je osnovalo v Ljubljani, da zastopa stanovske interese okrožnih zdravnikov.

Grozno maščevanje. Pri D. M. v Polju pri Ljubljani je zažgal iz maščevanja posestničin sin Fran Paternoster, ker je mati izročila posestvo njegovemu bratu. Sam se je ustrelil in vrgel v ogenj. Zgoreli sta tudi dve osebi in dve bližnji hiši.

Kmetijska družba na Sp. Štajerskem je prava pospeševalnica ponemčevanja. Glavni namen ji je ponemčiti štajerske Slovence, ne pa jih izobraziti in gospodarsko dvigniti. Zato se kmetovalci obračajo od nje in štajersko časopisje jih pozivlja, da pristopijo k kranjski kmetijski družbi, ki je ena prvih v Avstriji in tako izborna deluje.

Trg Šoštajn na Sp. Štajerskem je prišel pri zadnjih občinskih volitvah v nemškutarske roke. Le tretji razred imajo Slovenci.

Nesreča v rabeljskem rudniku. V rudniku pod Rabeljem je zasulo štiri rudarje iz Ziljske doline in inženirja Laknerja. Ko so jih izkopali, so bili že vsi mrtvi.

Rodoljubje. V Trstu je umrl veleposestnik Ivan Vatovec, vzor rodoljuba, ki je zapustil v svoji oporoki med drugim: 1000 K za otroški vrtec sv. Cirila in Metoda pri sv. Ivanu v Trstu, 4000 K konsumnemu društvu „Narodni dom“ v Trstu, 4000 K društvu „Narodni dom“ v Trstu, 1000 K družbi sv. Cirila in Metoda, 2000 K slovenski kmetijski družbi za Trst in okolico, 1000 K „Dijaškemu podpornemu društvu“ v Trstu, 7500 K istemu za dijaško ustanovo in 300 K podpornemu društvu v Pazinu. V dobrodelne namene je volil vsega 22.450 K. Pokojnik si je s tem postavil časten in trajen spomin v slovenskem narodu!

Gozd je pogorel dva kilometra od obeliska na Opčinah proti Kotorelu v obsegu 20.000 štirjaških metrov in sicer kakih 2000 borovcev.

Razstavo goveje živine prirede v Pulju 21. aprila t. l.

Prosveta.

Učiteljske vesti. Gosp. Rajko Božič, učitelj na petrazredni ljudski šoli v Postojni je prestavljen na štirirazrednico v Cerknico. — Gosp. Stanislav Legat je imenovan učiteljem v Spodnjem Logatcu in g. Edmund Lachainer pride za učitelja v Senožeče. — Gdč. Fridrika Kalmus pride iz Gorij v Planino.

Ženstvo in narodne knjižnice. Kaj z vnemo se je lotilo ženstvo tudi najmodernejšega narodnega dela — ljudskega knjižničarstva. V Ameriki posluje več knjižničaric kot knjižničarjev, istotako na Angleskem. Po nemških knjižnicah najdemo ženske v velikem številu kot neumorne delavke. V Avstriji je ustanovila in še danes vodi najvzglejnejšo narodno knjižnico v moravski Svitavi dama, ki je nalašč zato obiskavala knjižničarsko šolo v Ameriki. Na Dunaju najdemo po ljudskih knjižnicah večinoma ženske, ki opravljajo posle bodisi iz same požrtvovalnosti, bodisi da se jih zato plača. In tudi naše ženstvo se je že posamič s pridom oprijelo knjižničarstva. Imenujemo ljudsko knjižnico v Zagorju na Krasu in na Rečici v Štajerju, v katerih sta slovenski učiteljici knjižničarici. Splošno se meni, da je ženska za narodne knjižnice jako sposobna in dobra opora. Saj je ravno za knjižničarja neobhodno potrebno, da je jako natančen in reden. S potrpežljivostjo mora izvrševati tudi zelo dolgočasna opravila. Najvažnejše pa je, da je z ljudmi prijazen in ljubeznjiv, da jih že s tem pridobi za stvar in ne morda z odurnostjo odbija. Baš te vrline ima ženstvo. Sodelovanje pri narodnem knjižničarstvu je nova važna funkcija ženstva v narodni organizaciji. Tudi slovensko ženstvo si v tem novem delokrogu lahko steče lepih zaslug.

V vseučiliških knjižnicah cele Evrope je okoli 20 milijonov knjig. Na prvem mestu je Nemčija, kjer imajo vseučiliške knjižnice 5,850.000 knjig. Na drugem mestu je Italija s 3 milijoni knjig, nato pridejo Anglija, Avstro-Ogrska in Rusija, vsaka z več kot dva milijona knjig. Na tretjem mestu so Švedska, Norveška in Španija, vsaka z nad pol milijonom knjig. Na zadnjem mestu je Francija, ki ima poleg Nemčije in Italije največ knjižnic, a v njih je le 600.000 knjig.

Narodno gospodarstvo.

Kmetijski shod. V nedeljo 11. t. m. je bil v Vremah kmetijski shod. Zbralo se je mnogo posestnikov iz Kranjske in Primorske, ki so z velikim zanimanjem sledili predavanju deželnega mlekarkega nadzornika Legvarta iz Ljubljane. G. predavatelj je omenil, kako žalostno kmetijski stan propada, in da smo kmetovalci sami temu vzrok. Medtem ko se drugi stanovi organizirajo, da si izboljšajo svoje stališče, kmet mirno spi, češ, bodo že prišli boljši časi. Tiste čase si mora kmet sam priboriti, sicer pogine. Predavatelj je omenjal, da slovenski narod šele tedaj pride na površje, kadar bode

kmetijsko visoko izobražen. Ako bomo v kmetijstvu napredovali, bomo postali premožni, potem bomo lahko dali šolati svoje sinove. Šele tedaj nas bodo drugi narodi spoštovali. Revčka pa nihče ne spoštuje. Obžalovati je, pravi predavatelj, da se naša inteligenca tako malo briga za napredek kmetijstva, dasiravno je kmetijstvo velikega narodnega pomena. Predavatelj primerja male narode: Dance in Švicarje ter Srbe in Romune; prva dva sta kmetijsko visoko naobražena in stojita na visoki stopnji v vsakem oziru, zadnja dva pa nasprotno. Za Notranjce je mlekarstvo silno velike važnosti. Lansko leto se je izdalo po vseh kranjskih mlekarnah 15 milijonov litrov mleka proti predlanskim 7 milijonom in ves denar za mleko pride iz drugih dežel k nam. Predavatelj omenja, da bodo potovalni učitelji prirejali po različnih krajih kmetijske tečaje, kmetijska predavanja, ustanavljali mlekarske, živinorejske, svinorejske zadruge, poučna potovanja in napeli vse moči, da se naše kmetijstvo povzdigne. Kmetje so navdušeno pritrjevali predavanju. Osnovala se je mlekarska zadruga za Vremsko dolino. Pristopilo je čez 50 posestnikov.

Najvišji vinogradi na Kranjskem so gotovo trije v Zagorju na Pivki. Ti ležijo 570 m nad morjem. Največji je oni g. Al. Domicelja, ki meri okoli 1 joh. Zasajen je večjidel z belim španjolom in portugalko. Po kakovosti je vino podobno dolenjskemu cvičku in je zelo pitno. V omenjenem vinogradu pridela gosp. Al. Domicelj v dobrih letinah 15—20 hl vina. Mošt ima 10—14 % sladkorja. Drugi vinograd je g. Iv. Bilca; tretji ima pa neugodno lego in je zanemarjen. G. Al. Domicelj dobil je v priznanje za naprave in umno zasadevin vinograda l. 1884. od sl. c. kr. kmetijske družbe kranjske „častno diplomu.“

Skrbimo za dobro deteljno seme. Kupčija z detelnim semenom je močno razvita in naravno je, da se gode pri tej kupčiji razne sleparije. Posebno rado se primešava novemu semenu staro, ki se ni dalo prodati. Primešavajo pa tudi druga semena in razne smeti, samo da se več izkupi. Pri čiščenju detelnega semena odpade vse polno oprema, ki ga dobe židovski trgovci skoro zastonj, potem pa primešajo po malem dobra semena. Primešavajo pa tudi droben pesek, ki ga celo pobarvajo, da je bolj podoben pravemu semenu. Radi tega je treba pri kupčiji velike previdnosti. Seme mora biti čisto in popolnoma kaljivo. Če kupujemo seme lucerne, paziti moramo na to, da je vseskozi enakomerno rumeno. Vmes pomešana zrnca razodevajo zmeraj starost, ali pa da je bilo seme slabo spravljeno in je zaradi tega slabo kaljivo. Pri nakupovanju semen je veliko boljše, če plačamo zanj nekaj več, in dobimo zanesljivo dobro blago. To velja tudi za domačo deteljo. Tudi pri domači detelji je po barvi lahko spoznamo, ali je vmes kaj starega in slabega semena. Domača detelja je sicer temnovijoličaste barve in sive do blede-rumene, ali seme mora biti nekako sveže, kar je le, če je seme novo in dobro spravljeno. Pazimo tudi pri tej detelji,

da so rumena zrnca sveža, in sicer blede ne pa rujav-kasto-rumena.

Jadranska banka v Trstu je sklenila povišati svojo glavnico na tri milijone kron in razširiti svoj delokrog na Bosno in Hercegovino.

Mestna mlekarja ljubljanska je prodala pretečeni mesec 39.073 litrov mleka.

Vinsko posodo, ko jo odrabiš, ne zavali jo v kak kot, marveč operi jo, in potem odcedi. Ko je posoda suha, deni jo na svoje mesto ter zapuhaj z žveplenim dimom. To kajenje je večkrat ponoviti. Če ne rabiš žvepla, moraš sod dobro posušiti, ker se ga sicer prime plesen. Najboljše ga je sušiti pod kako lopo, in ne na solncu. Pazi toraj na vinsko posodo, da jo ohraniš dobro in čisto.

Ročni okopovalnik za pletev pese, zelja itd., kakršnega kaže nastopna slika, priporočamo vsem onim kmetovalcem, katerim primanjkuje delavcev in ki sade sadeže omenjenih okopavin v vrsto. S tem ročnim okopovalnikom, ki tehta le 8 kg, se napravi najmanj trikrat toliko dela, kakor z navadnim sponom (rovnico, motiko). Z njim dela z lahkoto vsaka ženska ali deček, ki se da pri pletvi porabiti. Delavec trpi veliko manj, kakor če dela z rovnico (sponom, matiko), ker ima okopovalnik kolo, s katerim se da prav lahko naprej

in nazaj premikati. Da je pa mogoče to koristno orodje rabiti, moramo že pri saditvi sadik paziti, da bo vse v vrsto vsajeno. Peso sadimo navadno po 40 cm vsaksebi in vrste so po 45 cm široke. Zelje sadimo po 60 cm vsaksebi in vrste so po 70 cm ena od druge. Sajenje v vrste gre najhitreje izpod rok,

ako si napravimo za to primerno vrvico (špago), na kateri naredimo v zgoraj omenjeni razdalji vozle iz koscev belega traku ali ličja in sicer toliko, kolikor sadik nameravamo saditi v eno vrsto. Za razdalje posameznih vrst na obeh straneh njive si vrežemo dve palčki, ki nam služijo kot mera. Zgoraj opisane okopovalnike izdeluje in prodaja tvrdka Ivan Červinka v Pragi, Havličkov trg št. 26, po 17 K komad. Ako bi hotel kdo tak okopovalnik kupiti, naj se obrne naravnost na tvrdko, ali pa na kmetijsko podružnico v Postojni, ki bo pri večji naročbi dosegla še kaj popusta.

Pomen gozda za kmetijstvo.

Gozd je za vse naše gospodarstvo velikega pomena, kar je gotovo vsakomur znano, in ni treba, da

bi o tem nadalje govorili. A posebno kar se tiče kmetijstva, poudarjati moramo vedno in vedno, da je treba gozd redno in dobro negovati. Veleposestniki, kakor pri nas knez Windischgrätz, znajo ravnati z gozdom tako, da imajo od njega kar največje koristi. Toda naši kmetovalci še vedno ne izprevidijo tega. Marsikdo ima gozd za to kakor skalnato zemljo, ki je pač taka, ki je le na škodo, a nič ne koristi. Če je gozd izsekan, ko prevzame kmet posestvo, seveda ga le stane in stane, ker treba na novo nasaditi.

Toda gozd naj bo kmetu nekaka hranilnica, ki ni namenjena njemu, ampak njegovim otrokom in zelo žalostno je, če le seka in ne pogozduje ali se zanj le malo briga. Posekati pa smemo le toliko, kot da naravni prirastek, kakor store veleposestniki. Če gozd gojimo, nasajamo, čistimo in trebimo, nas to le malo stane, ker taka dela opravimo lahko v času, ko ni drugega dela na polju. Prosti čas s tem najbolje izrabimo.

Marsikoga bi že izgnali iz hiše, če ga ne bi rešil gozd, in hvaležno se spominja svojih prednikov, ki so mu zapustili lepe gozde.

Pogozdovni zakon sicer določa, da moramo na novo posekan del skupnega gozda v teku petih let pogozditi, pri zasebnih gozdih pa je mogoče doseči še daljši rok za nasaditev. Če brez dovoljenja premenimo kako gozdno parcelo v travnik ali njivo, ali pa če ne nasadimo izsekanega dela v določenem času, nas lahko zadene tudi kazen, ali te določbe so za marsikaterega le na papirju. Kmetijska družba in druge drevesnice nam dajo na leto tisoče in tisoče drevesc za nasajanje in teh se poslužujemo kolikor mogoče.

Zahtevajmo tudi, da se nam zemljiški davek na gozdne parcele zniža in da dobimo primerne popuste pri davkih, če nam je vihar ali sneg napravil veliko škodo v gozdu.

Na Notranjskem, kjer je lesna trgovina zelo razvita, zalagamo z lesom Trst in Reko in izvozimo zelo mnogo lesa tudi dalje na jug; skrbeti nam je posebno za dobro rast gozdov, da ga preveč ne izsekamo ali pa tudi zanemarimo, dočim nam da letni prirastek lahko visoke obresti glavnice, ki leži v gozdu. Če ne gojimo gozda in nima dobre rasti, nam v denarni stiski ne bo dosti zalegel, dočim nam umno gospodarstvo zagotovi stalni donesek, kakor mleko ali druge reči.

Gozd naj postane kmetska posojilnica in hranilnica. Kolikor več časa in truda žrtvujemo gozdu za novo nasajanje in čiščenje, kolikor več glavnice hranimo v gozdnih parcelah, toliko večjih obrestij nam bode dal letni prirastek in gozd bo našemu kmetu neizčrpljiv vir, ki bo pospeševal obenem naš lesni promet in industrijo.

Po svetu.

Oče čebelarstva Dzierzon, ki je prvi začel vzgajati čebele na umeten način, je doživel zdrav 95 let. Kakor vam je mnogim znano, je ta Poljak izumil koš z gibljivim satovjem in je s tem preporodil čebelarstvo.

Življenje v svobodi in gospodarski posli so mu dali dočakati visoko starost. Še pred par leti je pisal v strokovne knjige in časnike.

Velikanska nesreča se je pripetila 9. t. m. v rudnikih v Kurijeru na Francoskem. Kakor trde nekateri, je že dalje časa gorelo v jami, sedaj pa se je vžgal plin in razširil ogenj po vsem rudniku. Ponesrečilo se je nad 1200 rudarjev. Ljudstvo je silno razburjeno, ker uprava ni bolje skrbela za varnost.

Za kratek čas.

Znanje. Gospodar (hlapcu): Kaj ti je rekel zdravnik? Kaj je z boleznijo? — Hlapec: Prepovedal mi je piti vino. — Gospodar: To bi ti tudi jaz lahko prepovedal.

Sebičnež. Učitelj (učencu): Dam ti pet jabolk, 2 sneš in 1 izgubiš. Koliko jih še imaš? — Učenec: Premalo.

Uspeh. 1. Sosed: Vi ste zapravili s študiranjem svojih otrok mnogo denarja. — 2. Sosed: Da, da, pri vsem sem postal pa le sam pameten.

Raztresenost. Žena (profesorju): Kje pa imaš suknjo? — Profesor (išče po žepih): Suknjo? No, suknjo imam — — —

Darovi za Vilharjev spomenik.

Gospici Ivanka in Mimi Stergulec v Begunjah 4 K 50 h nabrali v domači gostilni v Begunjah; gospod Slavoj Jenko v Podgradu je poslal 25 kron, za kar se najsrčneje zahvaljuje

Odbor.

Loterijske številke.

Dunaj, 10. marca		17	6	77	55	54
Gradec, 10. marca		14	36	41	72	82

Tržne cene v Ljubljani.

Semena:					
Domača detelja		od K 100.—	do K 102.—		
Lucerna		» » 120.—	» » 130.—		
Laneno seme		» » 27.—	» » 29.—		
Fižol:					
Rudeči ribniški		» » 24.—	» » 25.—		
Prepelčar		» » 26.—	» » 28.—		
Žito:					
Pšenica		» » 17.60	» » —.—		
Rž		» » 14.60	» » —.—		
Ječmen		» » 16.—	» » —.—		
Oves		» » 17.60	» » —.—		
Ajda		» » 15.—	» » —.—		
Kože:					
Goveje z rogmi vred		» » 100.—	» » 114.—		
Telečje		» » 135.—	» » —.—		
Svinjske		» » 400.—	» » —.—		
Lisičje		» » 9.—	» » 10.—		
Kanine (belice)		» » 32.—	» » 38.—		
» (rumenice)		» » 45.—	» » 56.—		
Dihurjeve		» » 6.—	» » 6.50		
Vidrne		» » 24.—	» » 25.—		

Za 100 kilogramov.

Za par.

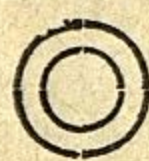
V hiši gospe Helene Orešek v Postojni

● **zobozdravnik** ●

iz Ljubljane, Špitalske ulice št. 7

Amerik. zobz.
Vsa zobotehnična dela

Amerik. zobz.
se v konces. ateljeju

O. SEYDL

izvršujejo.

Ordinira vsako soboto od 8. do 5. ure.

Javna zahvala.

Udano podpisani najiskreneje zahvaljujem vse one gospode „prijatelje“, kateri tako po očetovsko skrbijo za moj gmotni blagor.

Pri priliki naj mi blagovolijo naznaniti, koliko zahtevajo za svoj trud. Objednem izjavim, da svetopisemski rek: „Če te kdo udari po levem licu, nastavi mu še desno“, ni več v veljavi. Pač pa je na svojem mestu vzdih: „Čuvaj me Bog prijateljev — sovražnikov se bodem že sam branil“.

Matenjavas, dne 16. sušca 1906.

Z odličnim spoštovanjem vedno hvaležni

Milan Žnideršič.

Notranjska posojilnica v Postojni

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

posluje vsak petek od 9. do 12. ure dopoldan

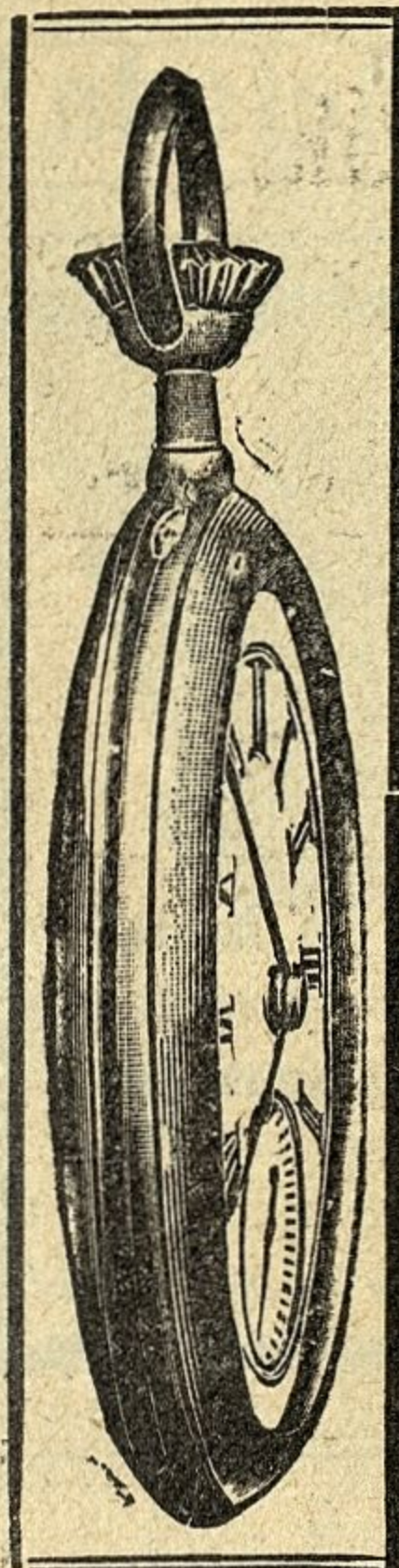
➡ **obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %** ➡

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje sama.

Daje posojila po 6 %

na osobni kredit ali proti vknjižbi.

Izjemoma in v nujnih slučajih se sprejemajo vloge in dajo posojila tudi ob družih delavnikih.

Zahtevajte cenike zastonj
in poštnine prosto.

Franc Čuden

najstarejša eksportna tvrdka
na debelo in drobno.

U r a r

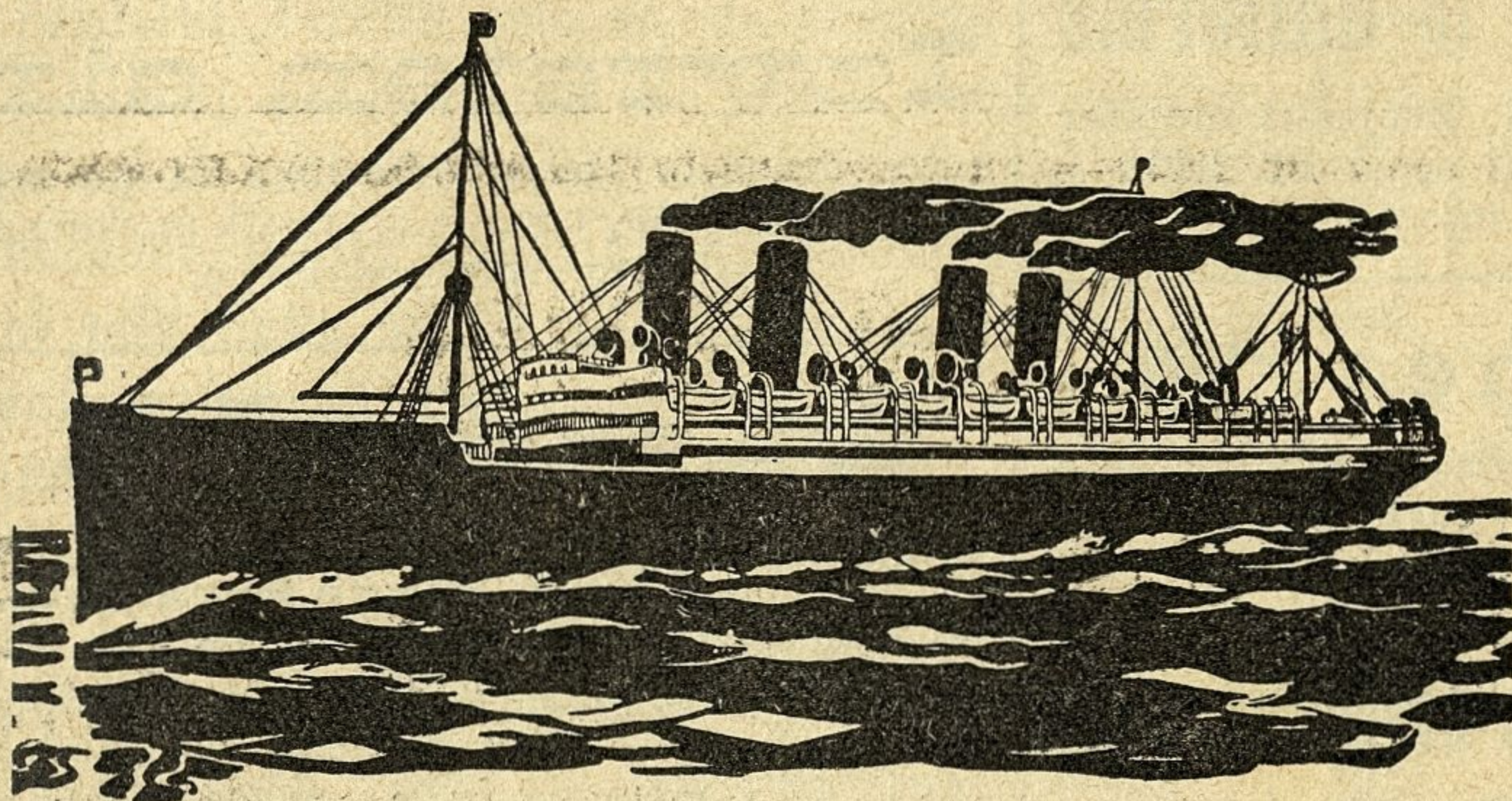
in trgovec zlatnine in sreberne,
delničar prvih združenih tovarn ur »Union« v
Bielu, Genovi in Glashütte.

POZOR!

BERITE!

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je
s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz BREMNÄ v NEW-YORK

s cesarskimi brzoparniki „Kaiser Wilhelm II.“,
„Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike
gori navednega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse
proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU

KOLODVORSKE ULICE ŠT. 35.

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto.
— Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in
brezplačno. — Postrežba poštena, reelna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Kolorado,
Mexiko, Kalifornijo, Arizona, Utah, Wioming, Nevada, Oregon
in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno
čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.
Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale
dele sveta, kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Kolombo,
Singapore, v Avstralijo i. t. d.

Notranjci, herite, širite in naročajte „Notranjca“!

Svetovnoznana

postojnska jama

je odprta vsak dan ob pol 11. uri dopoldne
in je izključno električno razsvetljena.

Od 1. marca do 31. oktobra je odprta tudi ob
pol 4. uri proti vstopnini K 5.— za osebo.

Ob nedeljah in praznikih pa le K 3.— za osebo.

Zarezano strešno opeko

(Falz)

navadno strešno opeko, kakor tudi zidak, žlebak
in vsako drugovrstno opeko ima v zalogi

Karol Jelovšek

opekarnar na Vrhniki (Notranjsko).

MAKS ŠEBER

v Postojni.

Akcidenčna tiskarna.

Knjigoveznica.

Fotografični atelije.

Zaloga vsakovrstnih tiskovin

za županstva, krajne šolske svete, šolska
vodstva, posojilnice, mlekarne zadruge itd.

Izvršuje se po naročilu vsa
druga tiskarska dela

kakor n. pr. letna poročila, cenike, vabila k
veselicam in občnim zborom, programe, nazna-
nila o zarokah, porokah itd., parte liste, pisma
in kuverte z naslovi, posetnice, razglednice,
trgovska naznanila itd. itd.

Notranjci, rabite narodni kolek v korist družbe sv. Cirila in Metoda!

LJUBLJANA Pred Škofijo 3 JOSIP KORDIN LJUBLJANA Pred Škofijo 3

pripoča

● svojo bogato zalogo vsakovrstnih zanesljivih semen ●

kakor: črne domače, lucerne in rudeče detelje, esparsete, velikanske rumene, rudeče in bele pese, in korenje za krmo. Raznih semen graha, vseh vrst trav: rafijevo ličje, travnišnice, mešane za suho in mokro zemljo, jesenska repa, vse vrste solate, kakor sploh vseh kuhinjskih zelišč in kmetijskih semen po nizkih cenah.

Poštnim potom izvršujejo se naročila točno in solidno.

Mala naznanila.

Vreče od hmelja

po 4 K komad ima naprodaj A. Thorausch, pivar v Senožečah, Notranjsko.

Več sto visokodebelnih sadnih drevesc

prodaja po nizkih cenah krajni šolski svet v Postojni.

Nova hiša z vrtom

za stavbišče cena 14.000 K se precej proda v Postojni. Več se poizve pri upravnistvu „NOTRANJCA“ v Ljubljani.

Učenec

ne pod 14 let star, tudi nekoliko nemščine več in poštenih starišev, sprejme se v trgovino mešanega blaga. Ponudbe na J. Razboršek, Smartno pri Litiji.

Izvrsten sirar

z večletno prakso išče službe. Več pove upravnistvo „Notranjca“.

•• Službo ••

kot čuvaj ali občinski sluga želim takoj nastopiti. Kot tak sem služil že več let. Več se poizve pri upravnistvu „Notranjca“ v Ljubljani.

Divje kostanje,

lepo krepko drevje za drevorede ima po ceni naprodaj Trško oskrbništvo v Postojni.

Cementne cevi

razne velikosti so po zmernih cenah naprodaj pri Jos. Dekleva v Postojni.

Moške obleke in uniforme

izgotavlja Josip Jurca, krojaški mojster v Postojni, na Jamski cesti št. 243. — Solidno delo in zmerne cene.

Učenec

za večjo trgovino v Postojni se sprejme z začetkom aprila. Kje, pove upravnistvo „Notranjca“.

Izvrstno naravno brinjevo olje,

pristni brinjevec in slivovko ima naprodaj in pošilja na zahtevo vzorce Stefan Pivk, Predgrize, p. Črni vrh nad Idrijo.

Ringschiff - stroj

za krojače, še malo rabljen, se proda za nizko ceno. Kje? pove upravnistvo „Notranjca“.

Napravo apna odda po dogovorjeni ceni gospodarski odsek na Razdrtem.

Leonh Del-Linz, načelnik.

Hrastova debela

od 25 cm do 125 cm debela, različne dolžine, so po zmernih cenah naprodaj pri g. Ivan Marcu v Novakovem mlinu pod Planino na Vipavskem.

Izvrsten sir

prve, druge in tretje vrste ima na prodaj Ivan Vidmar, trgovec in lastnik mlekarne v Črnem vrhu, nad Idrijo.

Kašelj.

Kogar kašelj nadleguje, naj rabi okusne in olajševajoče Kaiserjeve prsne karamele. 2470 notarsko poverjenih spričeval nam dokazuje, kako uspešno se jih rabi zoper kašelj, hripavost, katar in zaslinjenje. — Zavitek 20 in 40 vinarjev. — Edino pristne so one, ki imajo varstveno znamko »Drei Tannen«. Zalogo ima J. Hus, lekarnar v Vipavi.

Stavbišče

v Postojni, Sežani ali Nabrežini želim kupiti. Ponudbe s ceno na upravnistvo „Notranjca“ pod „Sezona 906“.

Pivovarna „G. AUER-jevi dediči“

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12.

priporoča svoje izvrstno marčno in na bavarski način varjeno pivo

_____ v prid družbe sv. Cirila in Metoda. _____

Zaloge na Notranjskem so: v Idriji (založnik gosp. Franjo Didič, posestnik i. t. d.), v Št. Petru na Krasu (založnik gosp. Anton Rebec, vinotržec), v Prestranku (založnik „Mlekarska zadruga“) in v Žireh (založnik gosp. Matija Gostiša, posestnik).